

2018 - The Year of ITI

Порака за Меѓународниот ден на танцот 2018 – Арапските земји

Горжет Гебара, Либан

Танчер, кореограф, танцов педагог, основач на „Либанската школа за балет“.

ИСТОК, ЗАПАД: Дијалог за танцот

Аман. Недела, 26 август 1979. Кралот Хусеин и родената во Ерменија кралица Нур, влегоа во кралската ложа во Палатата на културата. Овации. Јорданската химна, американската химна.

Тишина.

Завесата се подига, за да го покаже кралството од поинаква природа: малечка жена стои многу високо во нејзиниот светкав фустан и носи долги црни ракавици, стои антички трон зад неа. Таа се измужнува до тронот.

Марта Греам.

Со полушепот, таа зборува за нејзината трупа, нејзиниот балет. Кога кралот лично дојде до неа, фин спортски граден човек, ја слушаше со топлина и разбирање. Нејзините зборови ме однесоа до моите убедувања: во мене, нашето тело е нашиот храм. Во него започнува животот; во него е душата; во него е срцето, тој мускул кој ја пумпа љубовта; неговиот мозок е моќта на мислите; доброто и лошото се борат во неговите длабочини. Телото постигнува движење, тоа е есенција на животот, ТАНЦОТ – суштествена форма на експресијата.

Моето внимание се навраќа кон Марта. Таа живее во нашите животи, во нашиот дел од светот, таа му зборува на песокот кој надоаѓа и си заминува, покривајќи ги трагите на освојувачите. „ГЛАСОТ НА СВЕТОТ ДИКТИРА КОЈ ЌЕ ОСТАНЕ“ - таа изјавува.

О, да, Марта! Ние сме тука подолго од сеќавањето на човештвото. Песокот на нашите пустини, брановите од нашите мориња и дадоа на жената грациозно и заводливо движење на куковите која пропатува до најдалечните краишта во Шпанија. Велат, поетот еднаш прогласил: „Fa la haramouna Allah menkom” - „Господ нека не не оддалечи од тебе“, каде што изоставувањето на буквата „х`` го создаде зборот *фламенко*. Вистинска приказна?

И не е важно, може да биде само убава лага! Зарем поезијата и танцот не се две прекрасни лаги? Лаги кои ја одразуваат длабочината на човечките емоции.

Кадешто пустината и морето ни го даваат ова мазно движење, високите планини и револтот против освојувачите го раѓаат машкиот вигор.

Додека пустината и морето ни даваат повлажно движење, високите планини и бунтот против напаѓачите создадоа енергична машка печатница на нозете и скокови во ритмови диви како бурен воздух. Тие ги следат мечевите и коњите на коњите. Секој регион во овој огромен арапски свет го дефинира својот стил и бои.

Првиот израз на танцот, сепак, беше молитва, а „трите религии во книгата“, како што ги нарекуваме, се родија на нашите брегови. Движењата и гестовите на молитвата се сметаат за форма на духовен танц. Нивното потекло може да отпатува подалеку од она што можеме да го пронајдеме, но тие секако се најчисти, најстари и најмистериозни изрази на човечкото тело.

Ова се должи и на фараонски танци, за да се открие староста на танцот во нашиот регион. Тоа беа ПЕЧАТИ во правоаголен стил, но секако дека вистинските движења мораа да бидат течни и фантастични како водите на Нил.

Со доаѓањето на модерните времиња и доаѓањето на странски жители, се отворија класични балетски и современи танцови студиа, а практиката на танцот се пресели на поспецијализирани нивоа. Од едноставни рурални прослави или повремена софистицирана урбана социјална забава, таа стана професионализам и влезе во театарот.

Но, назад кон Јордан. Поради пркосење на војната во Либан, ризикував да ги убедам 10-те студенти да патуваат со мене во Аман за да ја видат компанијата на Марта Греам, посебно за привилегијата да бараат мастер клас. Петар Спарлинг го спроведе класот со ентузијазам, и искуството беше одлично. Аплауз, големи насмевки, срдечни прегратки, и, се разбира, како шеф на групата, реков неколку зборови да му се заблагодарам на Петар. Тој нè погледна со изненадување. „Ми се заблагодарувате мене? Јас треба да ви се заблагодарам вам. Тука дојдовме, јас од САД, ти од Либан, од Јордан и од други места. Седнавме на подот, и одеднаш сите зборувавме на ист јазик “.

Навистина, без разлика дали седиме на подот, дали летаме во воздух, или ги штитиме нашите чизми на некој планински врв, без разлика дали ги мрдаме колковите под шатор

или во ноќен клуб, нашиот јазик нè поврзува! Танцот не е само израз на чувства, прослава или само забава. Танцот е изјава. Изјава која е елоквентно кажана на секој јазик, кој укажува дека сме ЕДНО во танцот.

Кратка биографија

Горжет Гебара е меѓународно призната танчерка, кореограф, писател, перформер и едукатор од Либан. Уште како студент ги покажа своите капацитети за танц, и рано почна да настапува во многу водечки улоги во класичниот балет. Користејќи ги своите искуства и образование, таа го основа Школото за либански балет, школо со фокус на балетот во Бејрут, во 1964 година.

Активна во образованието таа работи како професор по танц во Националниот институт за убави уметности (Драмската секција) во рамките на Универзитетот во Либан (1966-1948) и држи предавања низ целиот свет. Таа до денес продолжува да допира до масите со лекции за танцот следејќи ги своите едукаторски импулси и споделувајќи полчасовни лекции по танц на радио емисија во Либан.

Како кореограф, Горжет има работено на претстави, мјузикли, ТВ продукции и филм во арапски, американски, француски и ерменски продукции. На ТВ работеше како кореограф за специјалната програма *Арапски поеми* на јорданската телевизија во 1978. Како скаут за таленти во танцот работеше во ТВ програмата *Број еден*, во Либан од 1974 до 1992.

Сите овие активности и ангажмани помогнаа Горжет да прерасне во стожер во светот на танцот на Арапскиот регион. Таа е иноватор и една од клучните личности кои помогнаа балетот да се етаблира во тој дел од светот.

Во последните години таа е посветена на пишување за танцот во танцови списанија. Нејзините авторски есеи за Либанскиот театар се објавени во германски и јапонски публикации и двапати беше прогласена за танцов критичар на годината според Дејли стар. Во 2017 таа ја објави својата прва книга *Помеѓу два чекора*.

Низ годините таа е активна членка на ИТИ која користејќи ја платформата успеа да го издигне профилот на Либанскиот и арапскиот танц на меѓународно ниво. Од 1980 до 2008 таа беше клучен член на ИТИ потоа стана и потпретседател на Либанскиот центар на ИТИ. Во 2011 таа беше прогласена за почесен член на мрежата на ИТИ Унеско.

Превод: Иванка Апостолова

